

1. Fie sistemul $\begin{cases} mx + y - z = 1 \\ x + y - z = 2 \\ -x + y + z = 0 \end{cases}$, unde m este un parametru real. Pentru câte valori $m \in \mathbb{Z}$ sistemul are soluție unică (x_0, y_0, z_0) , cu componentele numere întregi? (7 pct.)
a) o infinitate; b) 5; c) 4; d) 1; e) 2; f) 3.

Soluție. Determinantul matricei coeficienților este $\begin{vmatrix} m & 1 & -1 \\ 1 & 1 & -1 \\ -1 & 1 & 1 \end{vmatrix}$. Scăzând linia a doua din prima linie și dezvoltând apoi după prima linie, obținem

$$\Delta = \begin{vmatrix} m & 1 & -1 \\ 1 & 1 & -1 \\ -1 & 1 & 1 \end{vmatrix} = \begin{vmatrix} m-1 & 0 & 0 \\ 1 & 1 & -1 \\ -1 & 1 & 1 \end{vmatrix} = (m-1) \cdot \begin{vmatrix} 1 & -1 \\ 1 & 1 \end{vmatrix} = (m-1) \cdot 2 = 2 \cdot (m-1).$$

Sistemul este compatibil determinat dacă și numai dacă determinantul este nenul, deci pentru $m \neq 1$. Determinăm cu ajutorul regulii Cramer soluțiile reale ale sistemului:

$$\begin{aligned} x_0 &= \frac{\Delta_x}{\Delta} = \frac{1}{2(m-1)} \begin{vmatrix} 1 & 1 & -1 \\ 2 & 1 & -1 \\ 0 & 1 & 1 \end{vmatrix} = \frac{-2}{2(m-1)} = \frac{-1}{m-1}, \\ y_0 &= \frac{\Delta_y}{\Delta} = \frac{1}{2(m-1)} \begin{vmatrix} m & 1 & -1 \\ 1 & 2 & -1 \\ -1 & 0 & 1 \end{vmatrix} = \frac{2m-2}{2(m-1)} = 1, \\ z_0 &= \frac{\Delta_z}{\Delta} = \frac{1}{2(m-1)} \begin{vmatrix} m & 1 & 1 \\ 1 & 1 & 2 \\ -1 & 1 & 0 \end{vmatrix} = \frac{-2m}{2(m-1)} = \frac{-m}{m-1}, \end{aligned}$$

deci $(x_0, y_0, z_0) = (\frac{-1}{m-1}, 1, \frac{-m}{m-1}) \in \mathbb{R}^3$. Observăm că $y_0 = 1 \in \mathbb{Z}$. Dacă $x_0 \in \mathbb{Z}$, atunci și $z_0 = x_0 - 1 \in \mathbb{Z}$. Reciproc, dacă $z_0 \in \mathbb{Z}$, atunci și $x_0 = z_0 + 1 \in \mathbb{Z}$. Deci $(x_0, y_0, z_0) \in \mathbb{Z}^3 \Leftrightarrow x_0 \in \mathbb{Z}$. Examinăm situația în care $x_0 \in \mathbb{Z}$. Folosind faptul că prin ipoteză avem $m \in \mathbb{Z}$. Atunci $x_0 = \frac{-1}{m-1}$ este număr întreg doar dacă este satisfăcută condiția de divizibilitate $(m-1)|(-1)$, care ce se realizează doar pentru $m-1 \in \{-1, 1\}$, ceea ce revine la $m \in \{0, 2\}$. Deci există două valori m care produc soluții cu componente întregi. (e)

2. Să se rezolve în \mathbb{R} inecuația $2x - 1 > x + 2$. (7 pct.)

a) $x \in \emptyset$; b) $x \in (\frac{1}{3}, \frac{1}{2})$; c) $x \in (1, 2)$; d) $x \in (\frac{1}{3}, 1)$; e) $x \in (3, +\infty)$; f) $x \in (2, 3)$.

Soluție. Inecuația se poate rescrie $2x - 1 > x + 2 \Leftrightarrow x > 3$, deci $x \in (3, \infty)$. (e)

3. Mulțimea soluțiilor reale ale ecuației $x^2 - 11x + 18 = 0$ este: (7 pct.)

a) $\{3, 6\}$; b) $\{1, 3\}$; c) $\{2, 9\}$; d) $\{1, 4\}$; e) $\{2, 7\}$; f) $\{0, 1\}$.

Soluție. O ecuație $ax^2 + bx + c = 0$, unde $a \neq 0$, are două rădăcini reale distincte $x_{1,2} = \frac{-b \pm \sqrt{b^2 - 4ac}}{2a}$, dacă $b^2 - 4ac > 0$ și are o singură rădăcină reală (dublă) $x_1 = x_2 = \frac{-b}{2a}$, dacă $b^2 - 4ac = 0$. În cazul nostru, avem $a = 1, b = -11, c = 18$, deci $b^2 - 4ac = 25 > 0$ și deci soluțiile reale ale ecuației sunt $\{x_1, x_2\} = \{\frac{11 \pm 7}{2}\} = \{2, 9\}$. (c)

4. Ecuația $2^{2x+1} = 8$ are soluția: (7 pct.)

a) $x = 1$; b) $x = 0$; c) $x = 2$; d) $x = -1$; e) $x = 3$; f) $x = -2$.

Soluție. Ecuația se rescrie $2^{2x+1} = 2^3$. Logaritmând în baza 2, obținem egalitatea exponenților, $2x + 1 = 3$, de unde rezultă $x = 1$. (a)

5. Determinantul matricei $A = \begin{pmatrix} 2 & 1 \\ 1 & 2 \end{pmatrix}$ este: (7 pct.)

a) 1; b) 6; c) 5; d) 0; e) 4; f) 3.

Soluție. Folosind formula $\begin{vmatrix} a & b \\ c & d \end{vmatrix} = ad - bc$, obținem $|\begin{vmatrix} 2 & 1 \\ 1 & 2 \end{vmatrix}| = 2 \cdot 2 - 1 \cdot 1 = 4 - 1 = 3$. (f)

6. Să se rezolve ecuația $\sqrt{x+1} + x = 5$. (7 pct.)

a) $x = 5$; b) $x = -1$; c) $x = 0$; d) $x = 4$; e) $x = 3$; f) $x = 7$.

¹Subiecte date la Admiterea UPB/Sesiunea iulie 2022 la facultățile: ETTI, AC, FILS.

Soluție. Existența radicalului necesită satisfacerea condiției $x + 1 \geq 0$, deci $x \in [-1, \infty)$. Ecuația se rescrie $5 - x = \sqrt{x + 1}$, deci din pozitivitatea radicalului obținem $5 - x \geq 0$, deci $x \in (-\infty, 5]$. Din cele două condiții, rezultă $x \in [-1, 5]$. Reordonând termenii ecuației și ridicând la pătrat, obținem

$$\sqrt{x + 1} + x = 5 \Leftrightarrow \sqrt{x + 1} = 5 - x \Leftrightarrow x + 1 = (5 - x)^2 \Leftrightarrow x^2 - 11x + 24 = 0 \Leftrightarrow x \in \{3, 8\}.$$

Observăm că $x = 8 \notin [-1, 5]$, deci această rădăcină nu convine. Dar $3 \in [-1, 5]$ satisface ecuația dată, deci $x = 3$ este singura soluție a acesteia. **(e)**

Altfel. Din condiția de existență a radicalului obținem condiția $x + 1 \geq 0$, deci $x \in [-1, \infty)$. Reordonând termenii ecuației și ridicând la pătrat, obținem

$$\sqrt{x + 1} + x = 5 \Leftrightarrow \sqrt{x + 1} = 5 - x \Leftrightarrow x + 1 = (5 - x)^2 \Leftrightarrow x^2 - 11x + 24 = 0 \Leftrightarrow x \in \{3, 8\}.$$

Ambele rădăcini satisfac condiția $\{3, 8\} \subset [-1, \infty)$. Se poate constata prin înlocuire că rădăcina $x = 8$ nu satisface ecuația dată, deci nu convine. Rădăcina $x = 3$ satisface ecuația dată, deci $x = 3$ este singura soluție a acesteia.

7. Fie $(a_n)_{n \geq 1}$ o progresie aritmetică astfel ca $a_2 = 3$ și $a_3 = 5$. Să se calculeze a_4 . **(7 pct.)**

a) 7; b) 11; c) 9; d) 8; e) 10; f) 6.

Soluție. Condiția de progresie aritmetică implică $2 \cdot a_3 = a_2 + a_4$, deci $10 = 3 + a_4 \Rightarrow a_4 = 7$. **(a)**

Altfel. Rația r a progresiei este $r = a_3 - a_2 = 5 - 3 = 2$. Atunci $a_4 = a_3 + r = 5 + 2 = 7$.

8. Fie $f : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$, $f(x) = x^3 + x^2$. Să se calculeze $f'(1)$. **(7 pct.)**

a) 3; b) 4; c) 2; d) 0; e) 7; f) 5.

Soluție. Prin derivare termen cu termen a sumei f , obținem $f'(x) = 3x^2 + 2x$, deci $f'(1) = 3 + 2 = 5$. **(f)**

9. Să se calculeze $I = \int_0^1 (3x^2 + 2x) dx$. **(7 pct.)**

a) $I = \frac{2}{5}$; b) $I = 0$; c) $I = 2$; d) $I = \frac{1}{3}$; e) $I = 3$; f) $I = 5$.

Soluție. Integrând termen cu termen, obținem $I = \int_0^1 (3x^2 + 2x) dx = (x^3 + x^2)|_0^1 = 1 + 1 = 2$. **(c)**

10. Fie $f : \mathbb{N}^* \rightarrow \mathbb{R}$, $f(n) = n + [\frac{2022}{n}]$, unde prin $[x]$ notăm partea întreagă a numărului real x . Pentru câte valori $n \in \mathbb{N}^*$, funcția f își atinge cea mai mică valoare? **(7 pct.)**

a) 2; b) 4; c) 6; d) 5; e) 3; f) 1.

Soluție. Se constată ușor că $n \in \mathbb{N}^* \subset \mathbb{Z}$ și proprietățile părții întregi

$$[n] = n, \forall n \in \mathbb{Z} \text{ și } [m] + [n] = [m + n], \forall m \in \mathbb{Z}, n \in \mathbb{R}$$

justifică egalitatea $f(n) = [n + \frac{2022}{n}]$. Dar funcția $\tilde{f} : (0, \infty) \rightarrow \mathbb{R}$, $\tilde{f}(x) = x + \frac{2022}{x}$ are un minim în punctul $x_* = \sqrt{2022} \sim 44.9 \dots \in (44, 45)$. Funcția continuă \tilde{f} este strict descrescătoare pe intervalul $(0, x_*)$ și strict crescătoare pe intervalul (x_*, ∞) . Atunci, folosind monotonia funcției parte întreagă, rezultă că f este descrescătoare pe $\{1, 2, 3, \dots, 44\}$ și crescătoare pe $\{45, 46, 47, \dots\}$. Comparăm valorile minime ale funcției f pe cele două mulțimi, deci $f(44)$ și $f(45)$. Avem

$$f(44) = [44 + \frac{2022}{44}] = 44 + [\frac{2022}{44}] = 44 + [45.9 \dots] = 44 + 45 = 89,$$

$$f(45) = [45 + \frac{2022}{45}] = 45 + [\frac{2022}{45}] = 45 + [44.9 \dots] = 45 + 44 = 89.$$

Se constată însă că avem:

$$\begin{cases} f(43) = [90.02 \dots] = 90 > f(44) = [89.9 \dots] = 89, \\ f(45) = [89.9 \dots] = 89, \\ f(46) = [89.9 \dots] = 89 < f(47) = [90.02 \dots] = 90, \end{cases}$$

deci, ținând cont de inegalitățile nestrict date de monotonie,

$$f(1) \geq \dots \geq f(42) \geq f(43) > f(44) = f(45) = f(46) < f(47) \leq f(48) \leq \dots$$

rezultă că există trei valori $n \in \{44, 45, 46\}$, pentru care se atinge valoarea minimă 89 a funcției f . **(e)**